

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jiřího Pally a soudců JUDr. Dagmar Nygrínové a JUDr. Jana Vyklického v právní věci žalobkyně: **Z. H.**, zast. Mgr. Tomášem Polcarem, advokátem, se sídlem Veselá 24, Brno, proti žalované: **Všeobecná zdravotní pojišťovna České republiky**, se sídlem Orlická 4/2020, Praha 3, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 26. 3. 2013, č. j. 36 Ad 13/2012 - 65,

t a k t o :

Usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 26. 3. 2013, č. j. 36 Ad 13/2012 - 65, **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobou ze dne 25. 9. 2012, podanou u Krajského soudu v Brně dne 1. 10. 2012, se žalobkyně domáhala zrušení rozhodnutí rozhodčího orgánu žalované ze dne 20. 6. 2012, č. j. 3168, 3169/12/Mi. Tímto rozhodnutím bylo zamítnuto odvolání žalobkyně a potvrzeny platební výměry vydané Krajskou pobočkou žalované pro Jihomoravský kraj, Územním pracovištěm Brno-město dne 10. 5. 2012, č. 4241200559 a č. 2141200665, jimiž byla žalobkyni uložena povinnost zaplatit dlužné pojistné na všeobecné zdravotní pojištění ve výši 71.262 Kč a penále ve výši 68.332 Kč.

Krajský soud v Brně usnesením ze dne 26. 3. 2013, č. j. 36 Ad 13/2012 - 65, postoupil věc Městskému soudu v Praze jako soudu místně příslušnému. V odůvodnění usnesení Krajský soud v Brně uvedl, že v prvním stupni rozhodovala Krajská pobočka žalované pro Jihomoravský kraj, Územní pracoviště Brno-město, jež není samostatnou právnickou osobou a nedisponuje samostatnou právní subjektivitou. Žalovaná je úřadem s celostátní působností se sídlem v Praze. Správní orgán prvního stupně má tedy sídlo v obvodu Městského soudu v Praze.

V kasační stížnosti proti tomuto usnesení a v jejím doplnění žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) poukázala na to, že k řízení je místně příslušný soud, v jehož obvodu je sídlo

správního orgánu, který vydal rozhodnutí v prvním stupni. Zdůraznila, že v prvním stupni rozhodovala Krajská pobočka žalované pro Jihomoravský kraj, Územní pracoviště Brno-město. Podle stěžovatelky je proto místně příslušným k rozhodnutí o její žalobě Krajský soud v Brně. Stěžovatelka proto navrhla, aby Nejvyšší správní soud napadené usnesení zrušil a věc vrátil krajskému soudu k dalšímu řízení.

Žalovaná se ke kasační stížnosti nevyjádřila.

Nejvyšší správní soud posoudil napadené usnesení v souladu s § 109 odst. 3 a 4 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), vázán rozsahem a důvody, které stěžovatelka uplatnila v kasační stížnosti. Neshledal přitom vady, k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti.

Z obsahu kasační stížnosti plyne, že ji stěžovatelka podala z důvodu uvedeného v § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., podle kterého *kasační stížnost lze podat pouze z důvodu tvrzené nezákonnosti spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení.*

Kasační stížnost je důvodná.

Podle § 7 odst. 2 věta první s. ř. s., *nestanoví-li tento nebo zvláštní zákon jinak, je k řízení místně příslušný soud, v jehož obvodu je sídlo správního orgánu, který ve věci vydal rozhodnutí v prvním stupni nebo jinak zasáhl do práv toho, kdo se u soudu domáhá ochrany.*

Pojem *správní orgán* je pro účely soudního řádu správního definován v § 4 odst. 1 písm. a) s. ř. s. tak, že se jedná o orgán moci výkonné, orgán územního samosprávného celku, jakož i fyzickou nebo právnickou osobou nebo jiný orgán, pokud jim bylo svěřeno rozhodování o právech a povinnostech fyzických a právnických osob v oblasti veřejné správy.

Žalovaná Všeobecná zdravotní pojišťovna České republiky byla zřízena zákonem č. 551/1991 Sb., o Všeobecné zdravotní pojišťovně České republiky, ve znění pozdějších předpisů, a v souladu s § 53 zákona č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, je nadána působností k rozhodování o právech a povinnostech fyzických a právnických osob v oblasti veřejné správy.

Podle § 12 odst. 1 zákona č. 551/1991 Sb. *organizační strukturu Pojišťovny tvoří Ústředí, regionální pobočky (zpravidla jedna regionální pobočka pro vyšší územní samosprávný celek) a další klientská pracoviště. Regionální pobočky a klientská pracoviště jsou organizačními složkami Pojišťovny, které jednají a vykonávají činnost jménem Pojišťovny.*

Z citovaného ustanovení Nejvyšší správní soud v usnesení ze dne 3. 6. 2006, č. j. Nad 22/2006 - 35, dovedl, že v rámci vymezené územní působnosti vykonávají svěřenou činnost územní pracoviště žalované, která jsou právní úpravou konstituována tak, že „... představují v organizačně právním slova smyslu - pro případy rozhodování o právech a povinnostech fyzických a právnických osob v oblasti veřejné správy - územně specializované dekoncentrované orgány. Ze zákona č. 551/1991 Sb. vyplývá, že jsou vybaveny rozhodovací pravomocí v rámci příslušně vymezené věcné a místní (resp. územní) působnosti. Územní pracoviště Všeobecné zdravotní pojišťovny tak mají postavení ‚orgánu‘, který splňuje požadavky kladené na žalovaný správní orgán ve správním soudnictví, a jejich sídlo je potom ve smyslu § 7 odst. 2 s. ř. s. určující pro stanovení místní příslušnosti soudu pro v úvahu přicházející řízení.“

pokračování

Jakkoliv byl výše popsán závěr vysloven v řízení o žalobě proti nečinnosti správního orgánu, kde bylo příslušné územní pracoviště přímo žalovaným správním orgánem, Nejvyšší správní soud shledal, že uvedená argumentace je plně aplikovatelná rovněž v projednávané věci. Splňuje-li příslušné územní pracoviště žalované předpoklady pro to, aby mohlo být označeno za správní orgán v řízení o žalobě proti nečinnosti, musí být současně považováno také za správní orgán prvního stupně, pokud v projednávané věci vydalo platební výměry, jež v odvolacím řízení přezkoumával rozhodčí orgán žalované.

Nejvyšší správní soud uzavírá, že správním orgánem prvního stupně byla v projednávané věci Všeobecná zdravotní pojišťovna České republiky, Krajská pobočka pro Jihomoravský kraj, Územní pracoviště Brno-město. Správní orgán prvního stupně tudíž měl sídlo v obvodu Krajského soudu v Brně, který je podle § 7 odst. 2 s. ř. s. místně příslušným k projednání žaloby v dané věci.

Odkazuje-li krajský soud v napadeném usnesení na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 3. 2012, č. j. 6 Ads 15/2011 - 143, Nejvyšší správní soud připomíná, že předmětný rozsudek se zabýval místní příslušností soudů v případě, kdy byla žalována Česká advokátní komora, která se - na rozdíl od Všeobecné zdravotní pojišťovny České republiky - z hlediska územní působnosti při rozhodování nijak nečlení. Zákonem zřízená pobočka v Brně zajišťuje působnost České advokátní komory pro evropské advokáty a advokáty se sídlem v obvodu krajských soudů v Brně a Ostravě a pro jejich advokátní koncipienty, aniž by jí bylo svěřeno rozhodování o právech a povinnostech fyzických nebo právnických osob. Odkaz krajského soudu na zmíněný rozsudek je proto zcela nepřipadný.

Nejvyšší správní soud shledal, že napadené usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 26. 3. 2013, č. j. 36 Ad 13/2012 - 65, je nezákonné, neboť krajský soud v něm nesprávně posoudil otázku místní příslušnosti k projednání a rozhodnutí žaloby podané stěžovatelkou. Nejvyšší správní soud proto podle § 110 odst. 1 věty první před středníkem s. ř. s. napadené usnesení zrušil a věc vrátil krajskému soudu k dalšímu řízení.

Právním názorem vysloveným v tomto rozsudku je krajský soud podle § 110 odst. 4 s. ř. s. vázán. Podle § 110 odst. 3 věty první s. ř. s. krajský soud v novém rozhodnutí rozhodne také o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 12. června 2013

JUDr. Jiří Palla
předseda senátu